

ÇOCUK İHMALİ VE İSTİSMARI

VELİ SEMİNERİ

Türkiye'de ve dünyada
yaşananları konu aldığımız bu
seminerde geçen tüm olaylar ve
kişiler **MAALESEF** ki
tamamen **GERÇEK** ürünüdür.

NEDEN ÇOCUK İHMALİ VE İSTİSMARI SEMİNERİ ?

- ❖ Çünkü; Türkiye’de her gün çocuklar mutlaka ya duygusal istismar ya fiziksel istismar ya da cinsel istismara maruz kalıyor.
- ❖ Çünkü; Dünya’da çocuk istismarı %1 ila %10 arasında değişirken, Türkiye’de bu oran %10 ila %53 arasındadır.
- ❖ Çünkü; Türkiye de her 5 kız çocuğundan 2’si, her 10 erkek çocuğundan 3’ü cinsel istismara maruz kalıyor
- ❖ **Amacımız çocuk ihmal ve istismarı konusunda siz velilerimize açıklayıcı bilgi aktarmaktır.**

ÇOCUK İHMALİ NE DEMEKTİR?

- İhmal, çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin çocuğun gelişimi için gerekli ihtiyaçları karşılamaması veya bu ihtiyaçları dikkate almamasıdır.
- Bu ihtiyaçlar:
 - Sağlık
 - Eğitim
 - Beslenme
 - Güvenli Yaşam
 - Barınma
 - Giyinme
 - Sevgi

İHMAL ÇEŞİTLERİ

- 1. Fiziksel ihmal**
- 2. Eğitimsel ihmal**
- 3. Duygusal ihmal**

1. FİZİKSEL İHMAL

- Çocuğun sağlık kontrolünün yapılmaması ya da geciktirilmesi.

AŞIL

AŞISIZ

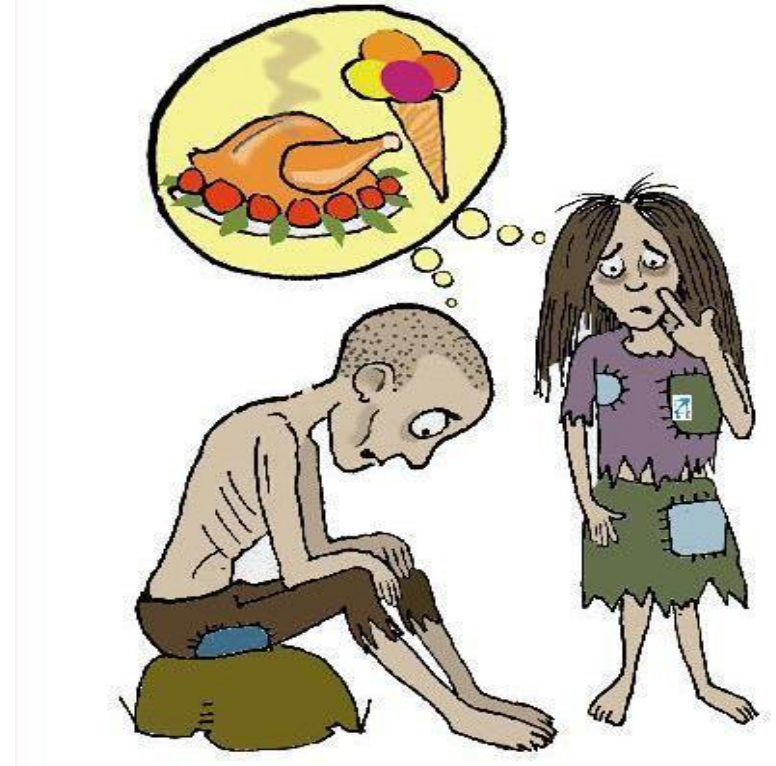

Sorumluluk Sizin!

1. FİZİKSEL İHMAL

- Beslenme, giyim ve temizliğinin yeterince sağlanmaması

1. FİZİKSEL İHMAL

- Çocuğun terk edilmesi veya kendine zarar verebileceği durumlarda denetimsiz bırakılması

2. EĞİTİMSEL İHMAL

- Çocuğun okula gönderilmemesi veya okula gönderildiği halde okuldaki durumu ile ilgilenilmemesi, eğitim gereksinimlerinin gözardı edilmesi.

3. DUYGUSAL İHMAL

- Çocuğun ihtiyaç duyduğu sevgi, ilgi ve yakınlığın gösterilmemesi duygusal ihmal olarak tanımlanabilir

ÇOCUK İHMALİNİN SEBEPLERİ NELER OLABİLİR ?

- Cehalet, bilgi eksikliği
- Yetersiz sosyo-ekonomik koşullar
- Aile içi şiddetin varlığı
- Ebeveynlerin geçmişte gördükleri kötü muamele
- Ebeveynlerin madde bağımlılığı
- Çocuğun tek bir ebeveyn ile yaşaması
- Yetersiz sosyal destek

İHMALİN ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Gelişim geriliği
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- Davranış problemleri
- İletişim problemleri
- Yalnızlık ve korunmasızlık hissi
- Madde bağımlılığı
- Suça yönelme riski

**SUÇA İTİLEN
ÇOCUK SAYISI ARTTI**

ÇOCUK İSTİSMARI NE DEMEKTİR?

0-18 yaş grubundaki çocuğun;

- ✓ Sağlığını,
- ✓ Fiziksel gelişimini,
- ✓ Psikolojik gelişimini
- ✓ Sosyal gelişimini

bilerek veya bilmeyerek olumsuz etkileyen her türlü harekete “ÇOCUK İSTİSMARI” denir.

İSTİSMAR ÇEŞİTLERİ NELERDİR ?

1. Fiziksel istismar

2. Duygusal istismar

3. Ekonomik istismar

4. CİNSEL İSTİSMAR

1. FİZİKSEL İSTİSMAR

- Çocuğun kaza dışı sebeple bir yetişkin tarafından yaralanması ve örselenmesidir
- Bir tokattan başlayarak çeşitli aletlerin kullanılmasına kadar devam edebilir
- En yaygın rastlanılan ve belirlenmesi en kolay olan istismar tipidir

FİZİKSEL İSTİSMAR SEBEPLERİ NELER OLABİLİR?

- Psikolojik sorunlu ebeveyn
- Üvey ebeveyn
- Alkol ve/veya uyuşturucu bağımlısı ebeveyn
- Çocuk sayısının fazla olması
- Küçük yaşta anne-baba olunması
- Aile içi geçimsizlik ve şiddet
- İşsizlik-Ekonomik sıkıntılar
- Eğitimsizlik

FİZİKSEL İSTİSMARA UĞRAMIŞ ÇOCUKLAR

- Sosyal ilişkilerden olumsuzluk(antisosyal kişilik)
- Evden kaçma
- Korku, çaresiz- değersizlik hissi
- İleride yoğun kaygı ve depresyon
- Saldırganlık ve şiddet, cinayet
- Görmüş olduğu şiddeti kendi çocukları ve eşi üzerinde 5 kat daha fazla şiddet uygular

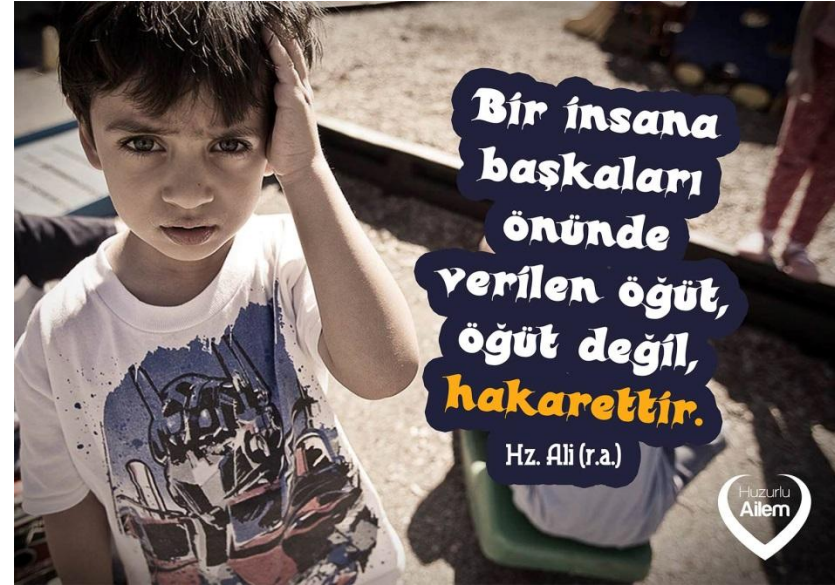

2.DUYGUSAL İSTİSMAR

Çocuğun duygusal ve ruhsal sağlığını tehlikeye atacak derecede:

- Ağır sözlü tehditler yapılması,
- Alay edilmesi ya da küçük düşürücü yorumlarda bulunulması,
- Sık sık eleştirilmesi,
- Katı biçimde cezalandırma,
- Aşırı baskı ve otorite kurma
- Her konuda suçlayarak günah keçisi haline getirilmesi
- Kardeşler arasında ayırım yapılması,
- Değer verilmemesi,
- Aşğılanması

olarak tanımlanabilir.

seni doğuracağıma taş doğursaydım
GERİZEKALİ
SEN ANLAMAZSIN

ÇEKİL GÖZÜMÜN ÖNÜNDEN

BECERİKSİZ

KAPA ÇENENİ

SEN KİME ÇEKTİN BİLMİYORUM KI?
ÖMRÜMÜ YEDİN

BEN SENİN YAŞINDAYKEN
ODANDA OTUR

SEN SUS
BEYİNSİZ MİSİN?

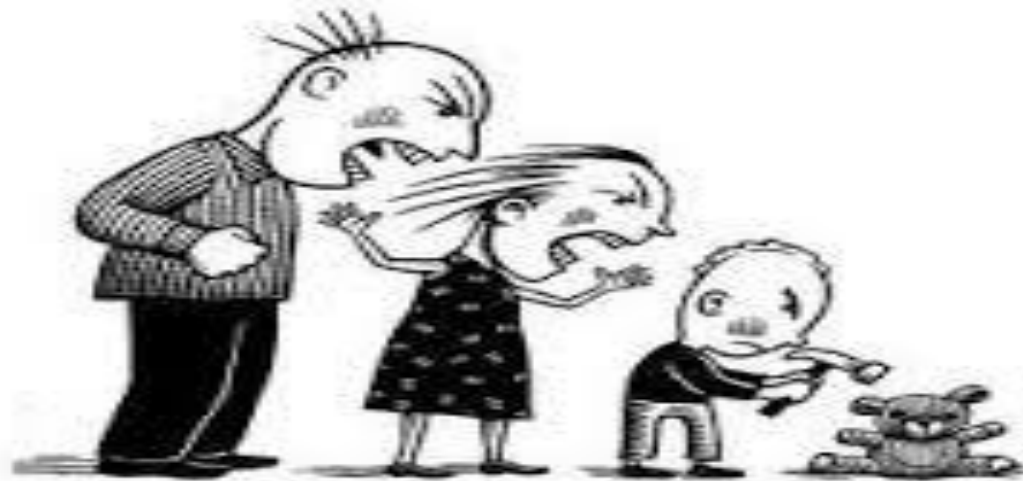
TEMBEL
SALAK ŞEY
GİT TV İZLE

BAZI YARALAR DIŐARIDAN
GÖRÜNMEZ

DUYGUSAL İSTİSMARA UĞRAMIŞ ÇOCUKLAR

- Pasif kişilik,bağımlı kişilik, anti sosyal kişilik
- Kendine güvensizlik
- Dünyaya karşı belli bir ilgisizlik
- Depresif ve pasif davranışlar
- Karşısındakine çok ihtiyatlı yaklaşmak
- Korku
- Hayal aleminde yaşaması
- Çok yalan söylemesi ,hırsızlık yapması
- Küçük yaşlardaki davranışlara dönüş

3. EKONOMİK İSTİSMAR

- Çocuğa bakmakla yükümlü kişinin çocuğu maddi gelir kaynağı olarak görüp çocuktan maddi kazanç elde etme isteğidir (çocuğun çalıştırılmasıdır.)

4. CİNSEL İSTİSMAR

CİNSEL İSTİSMAR NEDİR ?

- Çocuğun kendisinden büyük bir kişi tarafından cinsel haz amacı ile zorla ya da ikna edilerek cinsel etkileşime maruz bırakılması (kullanılması).

CİNSEL İSTİSMAR ÇEŞİTLERİ

1. **Temas İçermeyen İstismar**
2. **Cinsel İlişki İçermeyen Dokunma**
3. **İstismarcının Çocuğun Vücuduna Yönelik Eylemleri**
4. **Cinsel Sömürü**

1. TEMAS İÇERMEYEN İSTİSMAR:

- İstismarcının çocuğun cinsel özelliklerine yönelik olarak seksi konuşması,
- Cinsel organları gösterme (**teşhircilik**),
- Pornografik resim gösterme,
- Açıkça veya gizlice çocuğu çıplakken gözlemek gibi **röntgencilik** eylemleri
- Cinsel içerikli küfür edilmesi

2. CİNSEL İLİŞKİ İÇERMEYEN DOKUNMA:

- İstismarcının ve çocuğun giyinik veya çıplak olması halinde cinsel organlara dokunma, okşama ve/veya mastürbasyonu kapsar.

3. İSTİSMARCININ ÇOCUĞUN VÜCUDUNA YÖNELİK EYLEMLERİ :

- Cinsel ilişki ve tatmin edici diğer eylemler

4. CİNSEL SÖMÜRÜ:

- Çocuğa veya üçüncü kişilere para ve benzeri şeylerin verilmesi karşılığında çocuğun yetişkin tarafından cinsel olarak kullanılmasıdır.
- (Fuhuş, pornografi, cinsel sömürü amaçlı kullanma, çocuk seksü turizmi, erken evlendirme,...)

EVCİLİK
OYNAYALIM MI?

CİNSEL İSTİSMARCI KİMDİR?

- Çocuğu cinsel olarak çekici bulan ve çocukla cinsel ilişkiyi erişkine tercih eden kişiler (pedofili)
- Aslında erişkinleri tercih eder, ancak onlarla ilişkiye giremediği için çocukları kullananlar
- Özgüveni düşük kişiler
- Psikiyatrik sorunlu kişiler
- Sanılanın aksine, serseri görünümlü, pis biri değildirler
- Çocukların güvenini kazanabilen, onlarla yakın ilişki kurabilen, düzgün görünümlü insanlardır
- Olguların %50 sinde aileden birisi , olguların % 70 inde ailenin tanıdığı birisidir,% 90'ı çocuğun tanıdığı biridir
- İstismarcının geçmişinde cinsel istismar öyküsü olma ihtimali yüksektir

CİNSEL İSTİSMARCI KİMDİR?

- İstismarcı kişi mağduru elinde tutmak için her yolu dener
- İstismarcının eylemi devam ettiren şey mağdurun bu durumu kimseyle **paylaşmamasıdır.**
- İstismarcı kendisini çevresine iyi kalpli, babacan, yardımsever, düşünceli, kibar, vb. biri olarak gösterir. Bu özelliklerinden dolayı kimse onlardan **şüphelenmez.**
- Bir çok vakada istismarcı hiç **tahmin bile edilemeyen** kişilerdir.
- İstismarcı genellikle kendisine karşı koyamayacak kişileri kurban olarak seçer.(**çocuk ve gücünün yettiği kişiler**)

Cinsel istismarda önemli noktalar

- İstismarın en sık görüldüğü zamanlar;
- Yazın
- Hafta sonu
- Saat 20.00-02.00
- En savunmasız oldukları anlar(banyo,oyun,uyku saati...)

CİNSEL İSTİSMARCI KİM OLABİLİR ?

- İstismarcıların %96'sı **ERKEK**
- %63,5'ü çocuğun **TANIDIĞI**,
- Hatta %25'nin de **ENSEST** dediğimiz 1. ve 2.derece **akraba** olduğu belirlenmiştir.

ENSEST

- Kanunen evlenmelerine izin verilmeyen iki kişi arasındaki cinsel ilişkiye verilen isimdir.
- Anne-oğul, baba-kız, erkek kardeş-kız kardeş
- Üvey baba ve üvey kardeş
- Amca Dayı gibi bir akraba ile

Ensest, cinsel istismarın en çok görülen ve en kabul edilemez biçimidir.

CİNSEL İSTİSMARA UĞRAYAN ÇOCUKTA:

- İntihar girişiminde bulunabilir
- Olayı anımsatan kişilerden ve görüntülerden panikleyip kaçar
- Uyku bozuklukları oluşur
- Nedensiz bayılma, tik oluşması, tırnak yeme
- Ağlama nöbetleri başlar
- Ölüm üzerine şiir yazma, resim ve karalamalarda bulunur
- Göz temasından kaçınır
- Çok terlemeye başlar
- Konuşma bozuklukları oluşur
- Olayla ilgili kabuslar görür
- Saldırganlık ve öfke patlamaları olur
- Suçluluk ve utanç duyma hisseder
- İçe kapanır
- İnsanlara karşı güven kaybı yaşar
- Kendini kirletilmiş hisseder
- Ölüme dair düşünce ve söylemi çok olur,
- Cinsel kimliğine ilişkin korku ve endişeleri oluşur
- Hiçbir şeyden zevk almaz

Cinsel İstismara Maruz Kalan Çocuklarda Görülen Belirtiler

0-3 Yaş

- ***Davranışsal-fiziksel belirtiler:*** Yeme ve uyku bozuklukları, yabancılardan korkma, anneye aşırı düşkünleşme, üzerini giyip çıkarırken sorun çıkarmaya başlama.
- **Duygusal belirtiler:** Korku, her şeye ağlama, hırçınlık, ne olup bittiği ile ilgili kafası karışır.

Cinsel İstismara Maruz Kalan Çocuklarda Görülen Belirtiler 3-6 Yaş

- ***Davranışsal-fiziksel belirtiler:*** Bebeklik dönemine geri dönüş (bebek gibi konuşma, parmak emme gibi), içe kapanma, sözel ifadede azalma, anneye daha fazla bağlı olma, tuvaletini altına yapma, yeme ve uyku bozuklukları, cinsel oyun (sık ve devamlı), mastürbasyon yapma.
- **Duygusal belirtiler:** Ne olup bittiği ile ilgili kafası karışır. Korku, utanma, öfke, suçluluk , çaresizlik, zarara uğrama ve kirlenme duygusu

Cinsel İstismara Maruz Kalan Çocuklarda Görülen Belirtiler

6-12 Yaş

- ***Davranışsal-fiziksel belirtiler:*** Sosyal içe kapanma ve tek başınalık, evden-okuldan kaçma, yeme ve uyku bozuklukları, öğrenme bozukluğu, takıntılı davranışlar ve düşünceler, kendinden küçüklere cinsel istismarda bulunma, durup dururken ağlama, hassaslaşma, karın ve baş ağrıları, huzursuzluk.
- ***Duygusal belirtiler:*** Korku, utanma, suçluluk, öfke, güvensizlik, depresyon, intihar düşüncesi, kirlenmişlik hissi

Cinsel İstismara Maruz Kalan Çocuklarda Görülen Belirtiler

13-18 Yaş

•**Davranışsal-fiziksel belirtiler:** Korkularının günlük yaşantısını engelleyecek boyuta gelmesi, bağımlılık yapan maddelere düşkünlük, evden- okuldan kaçma, başkalarını istismar etme, takıntılı düşünce ve davranışlar, duygusal ve fiziksel yakınlıktan kaçınma, yeme bozukluğu , sinirlilik, riskli cinsel davranışlar, süregen enfeksiyonlar, sosyal içe kapanma, intihar.

•**Duygusal belirtiler:** Öfke, korku, suçluluk, utanma. güvensizlik, çaresizlik, depresyon, intihar düşüncesi, kirlenme duygusu

ÇOCUKLAR YAŞADIĞI İSTİSMAR OLAYINI NİYE ANLATMAZ?

- Kendilerine inanılmayacağını düşünürler
- Başlarının belaya girebileceğini düşünürler
- İstismarcının tehdidinden korkarlar
- Kendilerini suçlu,sorumlu hisseder
- İstismarcıyı korumak isterler
- Yaşanılan olayı anlattığında daha kötü olaylara sebep olacağını düşünür
- Kendisine inanılmayacağını düşünür
- Utanır söyleyemez
- Ailenin parçalanmasından korkar
- Başkalarını korumak için kendini kurban eder
- Nasıl ifade edeceğini bilmeyebilir
- Maruz kalınan eylemin ne anlama geldiğini bilmeyebilir
- Arkadaşları tarafından dışlanabileceklerinden korkarlar.
- İyi çocukların cinsellikle ilgili sözcükleri kullanmasının doğru olmadığı söylenmiştir.

Kaygılıyız çünkü;
ihmal, istismar ve şiddeti
çoğu zaman en yakınlarından gören çocukların
yaşadığı bir memleketin havasını teneffüs ediyoruz.
Ve artık nefes almakta zorlanıyoruz.

Çocuklar sonunda nasıl söylerler...

- İstismarın derecesi, sıklığı artar ve çocuğu korkutursa,
- Cinsel istismardan korunmayla ilgili bilgi alırsa ve kendisine yapılanın doğru olmadığını fark ederse
- Söylenmesi gerektiğini öğrenirse,
- Yakın bulduğu biri ile sırrını paylaşırsa
- Kardeşlerini korumak için (kendisinin ilk istismara uğradığı yaşa geldiklerinde),
- Ergenliğe gelmişse, hamilelikten korkarsa ya da cinsel yolla bulaşan hastalıklar hakkında bilgisi edinince
- İstismarcının baskısından kurtulmak için,
- Çocuk güvenebileceği ve kendisi ile yakından ilgilenen bir yetişkinle karşılaştığı zaman,
- Fiziksel bir yakınması (üriner enfeksiyon vb.) sonrası doktora gittiğinde.

Cinsel istismar

“Cinsel istismarın mutlaka *şiddet* içermesi gerekmez”

“Cinsel istismarda çocuğun *rızasının* olup olmadığına bakılmaz”

Peki

BEN çocuğuma NE öğreteceğim?

Güvenliklerini sağlamayı öğretin:

Çocuklara **güvende olma hakları olduğunu** ve kimsenin bunu ellerinden alamayacağını söyleyin

Bedenlerini korumayı öğretin:

Çocuklara **bedenlerinin kendilerine ait olduğunu**, özellikle mayo ile kapatılan bölgelerin çok özel bölgeler olduğunu ve kimsenin bu bölgelere dokunmaya haklarının olmadığını anlatın

Cinsel istismar

Çocuk istismarı tipleri içerisinde

SAPTANMASI EN ZOR OLANIDIR!

**Bu işin en önemli boyutu,
bildirilMEmesi,
olayın gizlenmesidir...**

Hayır demeyi öğretin:

Çocuklara herhangi birisi onları incitmeye kalkarsa **“Hayır” demeleri gerektiğini** söyleyin. Çünkü birçok çocuğa büyüklerin söylediklerine itaat etmeleri öğretilmiştir

Yardım istemeyi öğretin:

Birisi onlara kötü, rahatsız edici bir şey yaparsa arkadaşlarından ya da büyüklerden yardım istemeyi öğretin.

Yardım istediklerinde onlara kızmayacağınızı söyleyin

Onlara inandığınızı öğretin:

Çocuğunuza inanın, yardım istiyorsa bunu geri çevirmeyin. Çocuklar bu konularda yalan söylemezler

Sır saklamamasını öğretin:

Çocuklarınıza **BAZI sırların hiçbir zaman saklanmaması gerektiğini** söyleyin. Onlara istemeseler dahi bunların açıklanması gerektiğini anlatın.

Dokunulmayı reddetmeyi öğretin:

Çocuklarınıza kendilerinin ellenmesi ve öpülmesi durumunda eğer hoşlanmıyorlarsa bunu reddetmelerini söyleyin. Eğer birisi eller ve bunun sır olarak saklanması gerektiğini söylerse, **mutlaka size bildirmesi gerektiğini anlatın**

Yabancılarla konuşmamayı öğretin:

Çocuklarınıza, güvenliklerini korumak için gerekirse **kendilerine zarar veren kişiden kaçmak**, yüksek sesle **bağırarak** ve onu **tekmelemek** gibi bazı kural dışı davranışlarda bulunabileceklerini anlatın

SAKLANMAYIN

İHBAR EDİN

UTANMAYIN

UTANDIRIN

CİNSEL İSTİSMAR İLE İLGİLİ DOĞRULAR VE YANLIŞLAR

NELERDİR ?

YANLIŞ

**Çocuklar cinsel
istismarı hayal
güçlerinin genişliği
nedeniyle
uydururlar.
*zannedilir...***

DOĞRU

HAYIR
**Çocuklar bu konuda
genellikle yalan
söylemezler. İlk kural
çocuğa inanmak
olmalıdır.**

YANLIŞ

Yaşanmış bir-iki ufak
olay önemli değildir.
Çocuklar olan biteni
çabucak unuturlar...

zannedilir...

DOĞRU

HAYIR

TEK bir kez bile olsa...

**Cinsel istismar,
çocuğun ruhsal ve
fiziksel sağlığı açısından
ciddi derecede zarar
vericidir!**

YANLIŞ

DOĞRU

**Potansiyel kurban
çocuklar :**

HAYIR

**Olayı provoke eden
Şirin ve cazip
Evden kaçan
İhmal edilmiş çocuklar**

**HER ÇOCUK
ve
HER YETİŞKİN
cinsel istismara
maruz kalabilir!**

zannedilir...

*Hem öyle olsa ne fark eder,
Çocuk çocuk değil midir?*

YANLIŞ

**Tehlikeli yerler hep:
Parklar
Genel tuvaletler
İssız sokaklar
Karanlık yerler
Boş inşaat sahaları**

zannedilir...

DOĞRU

OYSA

Cinsel İstismar için en uygun yer genellikle:

Ev

Okul

veya

**Ev ile okul arasındaki yol
gibi**

**İçinde bulunduğunuz
Tanıdık yakın çevredir!**

YANLIŞ

DOĞRU

İstismarcılar genellikle:

**Yaşlı ve yabancı
erkeklerle,
Sokaktaki hırpani
serseriler...**

zannedilir...

OYSA

**Olguların %80-95'inde
fail**

**20-40 yaşları arasında
Kurban tarafından
tanınan**

**EVLİ ve ÇOCUKLU
erkeklerdir!**

YANLIŞ

DOĞRU

**Sadece KIZ çocukları
cinsel istimara
uğruyor**

zannedilir...

OYSA

**ERKEK çocuklar da
cinsel istismara
uğrar...**

YANLIŞ

DOĞRU

**Tüm istismarcılar
ERKEK**

zannedilir...

OYSA

**KADIN
istismarcılar da
vardır...**

**Çocuğum cinsel istismara uğradı!
Ne yapmam lazım?**

Cinsel İstismara uğrayanlara nasıl yardım edebilirsiniz?

- Cinsel istismar oluşmuşsa mutlaka önce ilgili kurumlara başvurulmalı vücutta ve giysilerde hiçbir temizlik yapılmadan muayeneye gidilmelidir.
- Deliller için ilk 72 saat çok önemlidir.
- Banyo yapmak, giysileri değiştirmek gibi davranışlar saldırganın ve suçun belirlenmesinde yardımcı olabilecek ipucu ve kanıtların yok olmasına yol açabilir.

Cinsel İstismara uğrayanlara nasıl yardım edebilirsiniz?

- Eğer çocuğunuz böyle bir duruma maruz kalmışsa mutlaka uzman yardımı alması için destek verin.Unutmayın bu onun suçu değil...
- Anne ve babaların da olay sonunda destek almaları gerekmektedir.

ÇOCUK suçlu değil MAĞDUR!

- Suçluyu bul
- Şikayetçi ol
 - Utanma
 - Utandır
- Olayı yargıdan saklama
 - Çocuğunu kolla

SUSMA!

**Cinsel istismarın ACİLEN tespit edilmesi
ŞART!**

**Zaman içinde tüm kanıtlar yok oluyor,
davacı olma hakkı ortadan kalkıyor!**

**ŞİKAYETÇİ OLMAKTAN
KORKMA!**

**❑ HER VATANDAŐ ÇOCUĞA KARŞI İŞLENMEKTE
OLAN İSTİSMAR SUÇUNU BİLDİRMEKLE
YÜKÜMLÜDÜR.**

❑ T.C.K. MADDE 278

T.C.K. MADDE 278

- **Suçu bildirmeme**
- **Madde 278 - (1)** İşlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, **bir yıla kadar hapis cezası** ile cezalandırılır.

Eğer;

- - Çocuk istismarı belirtileri,
- - Adli bildirim zorunluluğu
- -Türkiye’de çocuk istismarına ilişkin yasalar,
- - Çocuk istismarı mağdurları,
- - Aileye verilecek destek,
- - Çocuk istismarı veya ihmali ile ilgili diğer,
- **Sorularınız veya bildirimde bulunacaksanız, lütfen aşağıda belirtilen kurumlarla iletişime geçiniz.!**
- Okulun Rehberlik Servisine
- Rehberlik ve Araştırma Merkezine
- Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu İl Müdürlükleri
- Baroların Çocuk Hakları Merkezleri
- Emniyet Müdürlüğü Çocuk Polisi Şubeleri
- Hastaneler bünyesindeki Çocuk Koruma Merkezi/Birimleri

VÜCUDUN SENİNDİR, ONU KORU

"Vücudumuz bize aittir. Vücudumuzu korumak hem sorumluluğumuz hem de hakkımızdır."

VÜCUDUMUZU
KORUMANIN BİR ÇOK
YOLU VARDIR

BİSİKLETE BİNERKEN KASK TAKMAK

DIŞLERİNİ FIRÇALAMAK

UYGUN ELBİSELER GİYMEK

BESLEYİCİ GIDALAR YEMEK

AŞILANMAK

AZARLAMAYA, İTİLMEYE
KARŞI KENDİMİZİ KORUMAK

GEREKTEĞİNDE İLAÇ ALMAK

DOKUNMAK

Dokunmak birbirimizle iletişim kurmanın önemli bir yoludur.

Dokunmanın "iyi dokunma" ve "kötü dokunma" olmak üzere iki şekli vardır.

Vücudumuzun özel yerleri nelerdir? Bir başkasının görmesini ve dokunmasını istemediğimiz yerlerimizdir

İYİ VE KÖTÜ DOKUNMALAR

İYİ DOKUNMALAR KÖTÜ DOKUNMALAR

İYİ DOKUNMALAR
Ailemizin, arkadaşlarımızın ve diğer tanıdıklarımızın bizi önemseydiğini anlatır

İyi dokunmalar kendimizi iyi ve emniyette hissetmemize sağlar.

KÖTÜ DOKUNMALAR : Kendimizi kötü dokunmalardan korumak zorundayız. Kötü dokunmalar kendimizi öfkeli ve kirli hissetmemize neden olur.

Yakın arkadaşlar, güvendiğin kişiler, komşular, okul veya spor aktivitelerinden tanıdığın kişiler veya herhangi bir yabancı sana kötü dokunabilir.

Sana "bu sır, aramızda kalsın, sakla" diyebilirler.

Hediyeler verebilirler.

Ya da seni korkutabilir veya şantaj yapabilirler.

Biri sana kötü dokunduğunda kendini şöyle hissedebilirsin:

Olanların sorumlusu sen olmadığın için kendini suçlu veya değersiz hissetme. Asıl sorumlu sana dokunan kişidir

Vücudunu korumak için neler yapabilirsin?

Ailen, öğretmenin veya arkadaşın gibi sana yardım edebilecek, seni dinleyecek birine anlat

"Hayır", "Yapma", "Dur" de

Karşı koy ve sertçe it

Saldıran kişiden kaç, uzaklaş

Bağır, cıglık at, yardım iste

Eğer biliyorsan savunma tekniklerini kullan

GELECEKTE SAĞLIKLI OLMAK İÇİN BEDENİNİ VE AKLINI KORU

Grafikler: Jayamini de Silva
Sri Lanka, National Child Protection Authority'nin izni ile adapte edilmiştir.

Çocuk ve Bilgi Güvenliği Derneği
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
Çocuk Koruma Birimi (AÇOK)
e-posta: bilgi@cbgd.org
web: cbgd.org
tel. 0312 595 72 90

GÖRMEZDEN GELMEYİN

SUÇA ORTAK OLMAYIN

**SABIRLA DİNLEDİĞİNİZ
İÇİN
TEŞEKKÜR EDERİM...**

**PSİKOLOJİK DANIŞMAN & REHBER ÖĞRETMEN
MUSTAFA KALENDER**